

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül SAYAN KAYA tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'ne göre engelli; *"Diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algısal bozukluğu bulunan kişilerdir."* Yani engellilik, bireyin mevcut sağlık durumuyla çevresel, fiziksel ve toplumsal koşullarının etkileşimi sonucu ortaya çıkan bir durum olarak tanımlanmıştır. Bu tanım da engelliler ile ilgili olarak geliştirilecek politikaların geniş kapsamlı, farkındalık ve duyarlılık yaratacak fiili uygulamalarla desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Dünyada da bu nedenle engellilik konusu evrensel normlara oturtulmuş, demokratik ve sosyal devletler bu alanda önemli sorumluluklar yüklenmiştir. Nitekim 1982 Anayasası'nın 50 ve 61'inci maddelerinde de engelliler, küçükler ve kadınların korunmasını sağlayacak tedbirler alınması devlete bir ödev olarak yüklenmiştir. Başka bir deyişle, burada düzenlenenler birer pozitif statü hakkıdır.

Bu sorumluluğun gereği olarak, devletler, engelli bireylerin hayatın her alanında yaşadığı sorun ve sıkıntıların giderilmesine yönelik yasal düzenlemeleri yapmakla kalmayıp, bu düzenlemelerin fiili olarak uygulanmasının da takipçisi olmalıdır.

Ülkemizde engellilerin hayatın her alanında, pek çok sorun yaşadığı bilinmektedir. Engellilerin önemli bir kısmı, eğitim, sağlık, ulaşım, rehabilitasyon, istihdam gibi asli sorunlarla uğraşmaktadır. Her bir başlığın kendi içinde farklılık gösteren alt başlıkları bulunmaktadır. Ancak tamamından çıkarılabilecek ortak sonuç, engelli bireyler önemli oranda toplumdan dışlanmakta, yaşadıkları sorunlar da genelde görmezden gelinmektedir. Toplumsal farkındalığı oluşturacak, engellilerin, yaşamın her alanında var olmasını sağlayacak bir sistem oturtulabilmiş değildir. Ak Parti döneminde, engellilerin yaşadıkları sorunlar çözülmediği gibi artarak devam etmiştir.

Tüm engel grupları için ortak düzenlemeler içeren yasal düzenlemeler, ihtiyacı karşılamamaktadır. Yeni yasal düzenlemelere ilişkin çalışmalar yapılırken, sosyal hayata ilişkin, toplumsal farkındalığı sağlayacak, etkili yöntemler de araştırılmalıdır. Devletin, engelli vatandaşlara acıma ve yardım temelinde yaklaşması, toplumu da buna yönlendirmektedir. Çağ dışı bu anlayış da engelli vatandaşlarımızı ve onların yakınlarını derinden etkilemekte, onları sosyal hayattan uzaklaştırmaktadır.

Hayatları yeterince zor olan engelli yakınları, sorunlarının çözümünü neredeyse deneme yanılma yöntemi ile bulmaktadır. Sistemli bir uygulama ile en baştan itibaren, hak ve özgürlükleri ile yasal düzenlemeler konusunda gerekli yardım ve destek hizmetini sunacak olan Sosyal Hizmet Uzmanları aracılığı ile tüm sorunların aşılması daha kolay olabilecektir.

Engelli vatandaşlarımız ile yakınlarının, teoride bilinen sorunlarının dışında, pratikte de, pek çok sorun yaşadığı bilinmektedir. Engelli bireylerin, hak ve özgürlükleri konusunda çalışmalar yapmak, temel politikaları belirlemek gibi yükümlülüğü olan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, daha aktif bir şekilde sorunların çözümleri konusunda adım atmalıdır. Doğru çözümlerin tespit edilmesinin yolu da somut durumu rakam ve istatistiklerle ortaya koymaktan geçmektedir.

Ancak, Türkiye'de nüfusun yüzde 12.29'unu oluşturan 8,5 milyon engelli yurttaşımız olduğuna dair istatistiki bilgi bundan 15 yıl önce, 2002 yılında yapılan "Türkiye Özürlüler Araştırması" sonucuna göre elde edilmiştir. Bu durum, engelli bireylere dair temel politikaları belirleyecek, bu konuda temel verileri tespit edip, somut çözümlerle birlikte toplumsal algıyı yönlendirecek yasal düzenlemeler için çalışma yapma sorumluluğu olan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın konuya yaklaşımında çok temel bir eksiklik olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede;

1)Engelli yurttaşlarımıza ilişkin veriler en son ne zaman, hangi kurum tarafından güncellenmiştir?

2)Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Türkiye'deki engelli sayısı kaçtır?

3)Her biri ayrı ayrı belirtilmek üzere, engel çeşitlerine göre engelli vatandaşlarımızın sayısı kaçtır?

4)Çalışabilecek durumda olan kaç engelli vatandaşımız vardır?

5)Engel gruplarına göre, her biri ayrı ayrı belirtilmek üzere, engelli vatandaşlarımızın eğitim durumları nedir?

6)2002 yılından bu yana, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere bakım ücreti alan engelli sayısı kaçtır?

7)2002 yılından bu yana,yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere, 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre maaş alan kaç engelli vatandaşımız vardır?

8)Engellilerin sosyal hayata katılımında en etkili yöntem olan istihdam alanlarının genişletilmesi gelmektedir. Engelli vatandaşlarımızın istihdam olanaklarının genişletilmesi için Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile ortak bir çalışmanız bulunmakta mıdır?